

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
języka polskiego szkoły podstawowej

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Iwonę Krzysztof
Grantobiorca: Powiatowe Centrum Edukacji w Brzesku

SCENARIUSZ 1

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy IV szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ: nauczyciela języka polskiego

TEMAT: Jeśli dodam orzeczenie, równoważnik w zdanie zmienię. Zdanie a równoważnik zdania.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE (PODSTAWA PROGRAMOWA)

II. Kształcenie językowe.

4. Kształcenie umiejętności porozumiewania się (słuchania, czytania, mówienia i pisanie) w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych, w tym także z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się.

III. Tworzenie wypowiedzi.

2. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych.

IV. Samokształcenie.

6. Rozwijanie umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystywaniu pozyskanych informacji.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE (PODSTAWA PROGRAMOWA)

Uczeń:

- dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi;
- odróżnia zdanie od równoważnika zdania;
- przekształca zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie;
- rozróżnia współczesne formy komunikatorów (e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje;
- potrafi korzystać z narzędzi, jakie oferuje nowoczesna technologia.

METODY PRACY

- narzędzia TIK;
- praca indywidualna.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

- Jamboard, Wordwall, LearningApps;
- zeszyt przedmiotowy;
- Zintegrowana Platforma Edukacyjna (ZPE).

PRZEWIDYWANY CZAS

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ

Część 1. Czynności organizacyjne. Przypomnienie poznanych form czasownika (około 10 minut)

Nauczyciel, po upewnieniu się, że wszyscy uczniowie dołączyli do lekcji, prosi każdego z osobna o podanie przykładów nazw czynności wykonywanych przez nich w ciągu dnia. Byłoby dobrze, aby te czynności się nie powtarzały. Uczniowskie propozycje można zapisywać na czacie. Wcześniej jednak nauczyciel przypomina, że czasowniki mogą występować w formie osobowej lub nieosobowej, i ustala, którą formę należy podać, np. budzę się, myję, ubieram, jem, wychodzę, czytam, piszę, liczę itd. Gdy każdy uczeń zapisze swój przykład, nauczyciel proponuje kolejne ćwiczenie. Od podanych czasowników uczniowie mają utworzyć rzeczowniki, np. pobudka, mycie, ubieranie, jedzenie, wyjście, czytanie, pisanie, liczenie itd.

Część 2. Ćwiczenie wprowadzające (około 5 minut)

Cel:

- wprowadzenie pojęcia „równoważnik zdania”;
- uświadomienie różnicy między zdaniem a równoważnikiem.

Nauczyciel udostępnia uczniom tablicę (np. Jamboard), na której są przygotowane zestawione ze sobą wypowiedzenia: zdania i równoważniki zdań, po cztery przykłady do każdej kategorii (załącznik nr 1).

Link do tablicy:

Porównywanie wypowiedzeń – Google Jamboard,

https://jamboard.google.com/d/1oUJjXSqR5KU_n09wPToKB9aQolrSutUihv-x8hyCC48/edit?usp=sharing, dostępny online [dostęp: 09.04.2022]

Nauczyciel prosi wybranych uczniów o odczytanie przykładów, porównanie zestawionych wypowiedzeń i udzielenie odpowiedzi na pytanie, jaką częścią mowy się różnią. Uczniowie w odpowiedzi powinni podać czasowniki, których brakuje w wypowiedzeniach będących równoważnikami zdań: są, jest, przyjechał, jest.

Teraz nauczyciel prosi uczniów, aby zapisali w zeszytach temat lekcji i krótką notatkę, która mogłaby wyglądać w ten sposób:

Aby nazwać jakieś wypowiedzenie **zdaniem**, musi ono zawierać czasownik.

Równoważnik zdania nie ma czasownika, ale możemy czasownik do niego wprowadzić.

Część 3. Rozwinięcie – przekształcanie zdań w równoważniki zdań (około 10 minut)

Cel:

- uczeń potrafi ułożyć zdanie z rozsypanki wyrazowej;
- wie, jaki powinien być szyk wyrazów w zdaniu;
- umie przekształcić zdanie w równoważnik zdania.

Do tej części lekcji nauczyciel wykorzystuje aplikację Wordwall. Ćwiczenie polega na ułożeniu pięciu zdań z rozsypanki wyrazowej. Nauczyciel udostępnia obraz ze swojego komputera uczniom i prosi wybrane osoby, aby uporządkowały zamieszczone tam wyrazy w logiczne zdania. Po zakończeniu ćwiczenia uczniowie przepisują przykłady do zeszytu przedmiotowego. Następnie każde przepisane zdanie przekształcają w równoważnik zdania. Nauczyciel kontroluje poprawność wykonania ćwiczenia, prosząc wybranych uczniów o odczytanie na głos utworzonych wypowiedzeń (załączniki nr 2, 3, 4).

Link: Porządkowanie wyrazów w zdaniu, <https://wordwall.net/pl/resource/31253732>, dostępny online [dostęp: 09.04.2022]

Część 4. Grupowanie wypowiedzi (około 5 minut)

Cel:

- uczeń utrwala zdobytą wiedzę.

Ponownie nauczyciel udostępnia uczniom swój ekran, na którym wyświetlają się losowo przykłady zdań i równoważników zdań (po osiem z każdej kategorii).

Zadaniem dzieci jest przeczytanie na głos pojawiających się przykładów, a następnie udzielenie poprawnej odpowiedzi na pytanie, do której kategorii należy przypisać wypowiedzenie. Do tego ćwiczenia nauczyciel wykorzystuje tym razem aplikację LearningApps (załączniki nr 5 i 6).

Link: Zdanie a równoważnik zdania, <https://learningapps.org/watch?v=pfq3y2ke522>, dostępny online [dostęp: 09.04.2022]

Część 5. Część podsumowująca – przekształcanie równoważników w zdania (około 10 minut)

Cel:

- uczeń wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce;
- rozróżnia współczesne formy komunikatorów (SMS, e-mail);
- tworzy krótką wypowiedź pisemną;
- potrafi korzystać z narzędzi TIK.

Ostatnie ćwiczenie uczniowie wykonują z użyciem cyfrowej tablicy. Nauczyciel prosi o przekształcenie podanych w SMS-ie równoważników na zdania, które mogłyby się znaleźć w wiadomości mailowej. Daje uczniom swobodę w redagowaniu zdań, z których ma wynikać, że planowana impreza nie odbędzie się z powodu choroby jej organizatora. Każdy z uczniów może napisać własną wersję, a następnie udostępnić pozostałym uczniom i nauczycielowi. Gdyby to zadanie sprawiało większą trudność, mogą je odczytać tylko chętne osoby (załączniki nr 7 i 8).

Link do tablicy:

SMS/e-mail – Google Jamboard,

<https://jamboard.google.com/d/1VWW1Ngg1GnWsglwMIXRvvEFy4DaLqiGYb-IK2QWtrwY/edit?usp=sharing>, dostępny online [dostęp: 09.04.2022]

Część 6. Zadanie pracy domowej

Nauczyciel dyktuje uczniom temat pracy domowej:

„Napisz w formie równoważników zdań ogólny plan dnia, w którym nie idziesz do szkoły. Następnie przekształć te równoważniki na zdania. Twoja praca powinna zawierać od 6 do 8 punktów”.

EWALUACJA ZAJĘĆ (sprawdzenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia)

Na zakończenie uczniowie otrzymują link od nauczyciela z krótkim ćwiczeniem, które ma pokazać, czy dobrze zrozumieli różnicę między zdaniem a równoważnikiem zdania. Ćwiczenie znajduje się na ZPE (oprac. własne).

Ewaluacja: zdanie vs równoważnik, <https://moje.zpe.gov.pl/a/D13ZAZvC8>

dostępny online [dostęp: 19.06.2022]

Ćwiczenie 1

Najważniejsza część zdania to .

Wypowiedzenie, które nie posiada orzeczenia, nazywane jest .

Wypowiedzenie „Zosia wróciła z wycieczki” jest .

Wypowiedzenie „Powrót Zosi z wycieczki” jest .

równoważnikiem zdania

zdaniem

orzeczenie

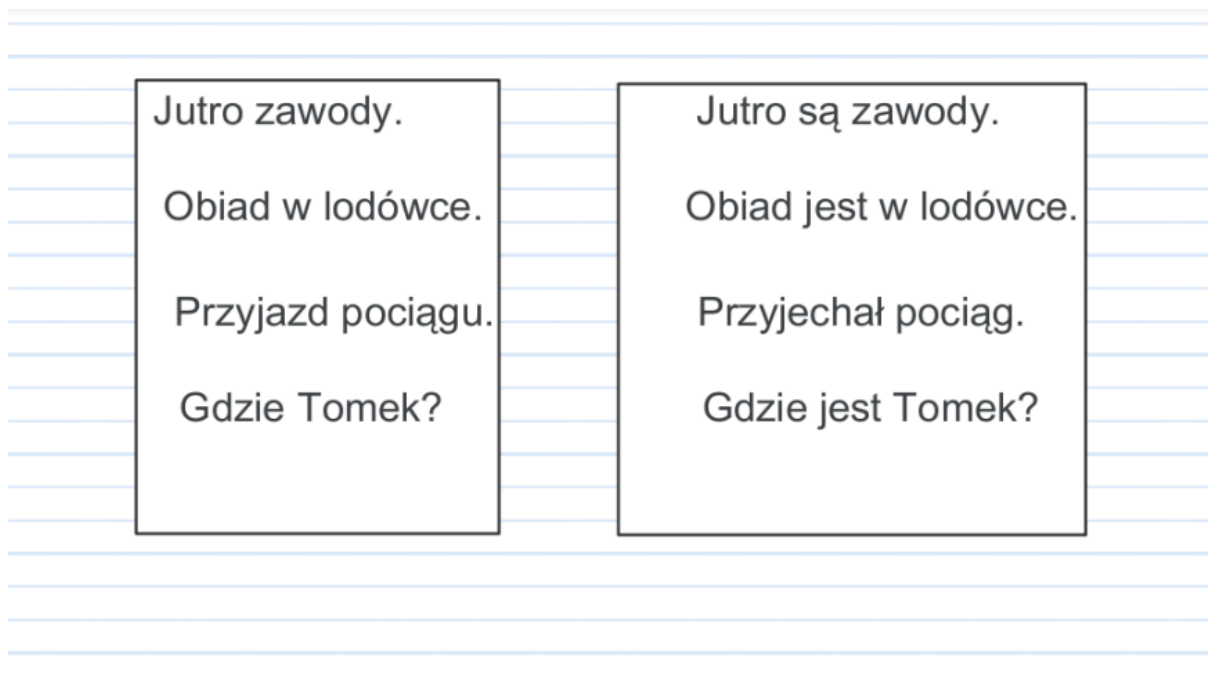
równoważnikiem zdania



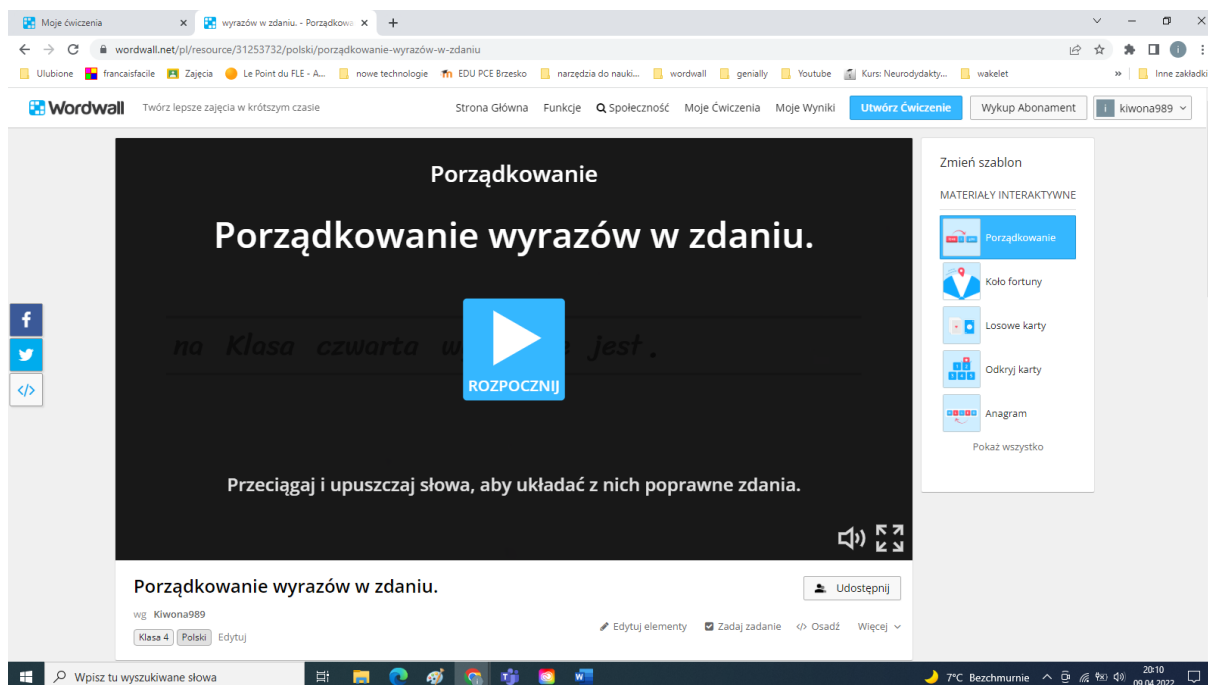
Sprawdź

Pokaż odpowiedź

Załącznik nr 1. Zdjęcie ćwiczenia zamieszczonego na tablicy Jamboard (oprac. własne)



Załącznik nr 2. Widok ćwiczenia przed rozpoczęciem (oprac. własne)



Załącznik nr 3. Widok po wykonaniu ćwiczenia (oprac. własne)

Moje ćwiczenia

wyrazów w zdaniu - Porządkow...

wordwall.net/pl/resource/31253732/polski/porzadkowanie-wyrazow-w-zdaniu

Ulubione francasfacile Zajęcia Le Point du FLE - A... nowe technologie EDU PCE Brzesko narzędzia do nauki... wordwall genially Youtube Kurs: Neurodydakty... wakelet

Wordwall Twórz lepsze zajęcia w krótszym czasie

Strona Główna Funkcje Społeczność Moje Ćwiczenia Moje Wyniki **Utwórz Ćwiczenie** Wykup Abonament kiwona989

Pokaż odpowiedzi ✓ 27

- 1 *Klasa czwarta jest na wycieczce.* ✓
- 2 *Za oknem rozciąga się piękny widok.* ✓
- 3 *Jutro zorganizujemy konkurs piosenki poetyckiej.* ✓
- 4 *Otwarcie nowego sklepu nastąpi za tydzień.* ✓
- 5 *Zosia leży chora w łóżku.* ✓

Wstecz

Porządkowanie wyrazów w zdaniu.

wg: Kiwona989

Klasa 4 | Polski | Edytuj

Udostępnij

Edytuj elementy Zadaj zadanie Osadź Więcej

Zmień szablon

MATERIAŁY INTERAKTYWNE

- Porządkowanie
- Kolo fortuny
- Losowe karty
- Odkryj karty
- Anagram

Pokaż wszystko

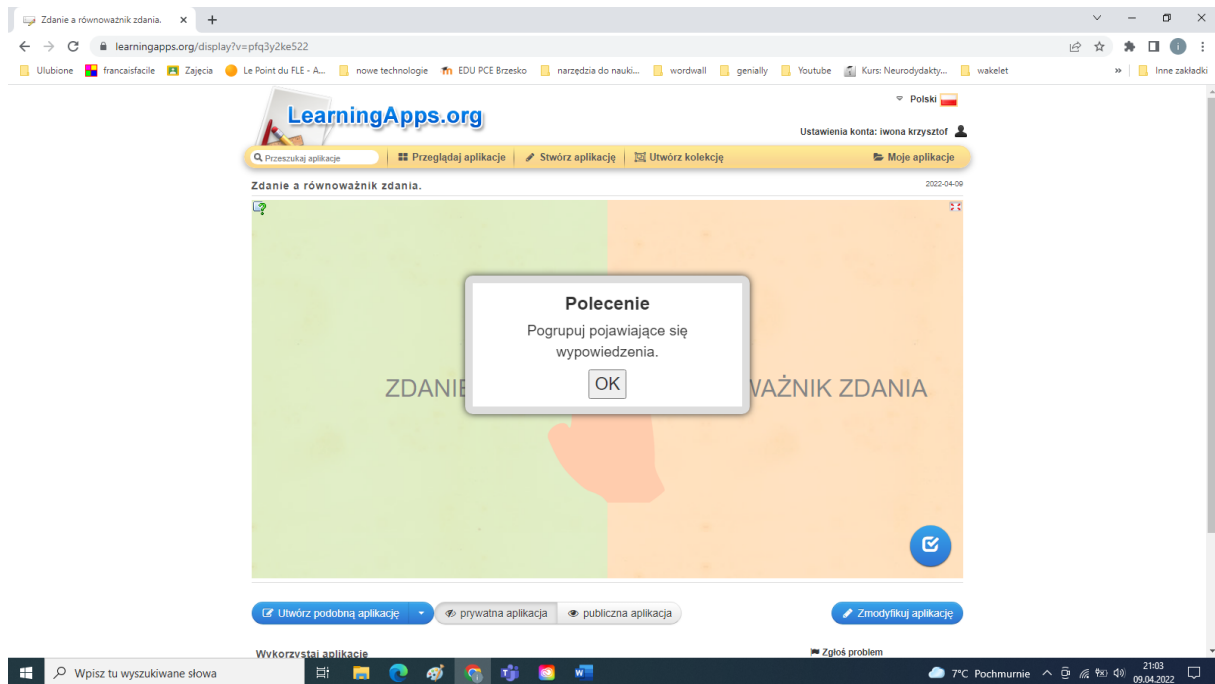
Wpisz tu wyszukiwane słowa

7°C Bezchmurnie 20:14 09.04.2022

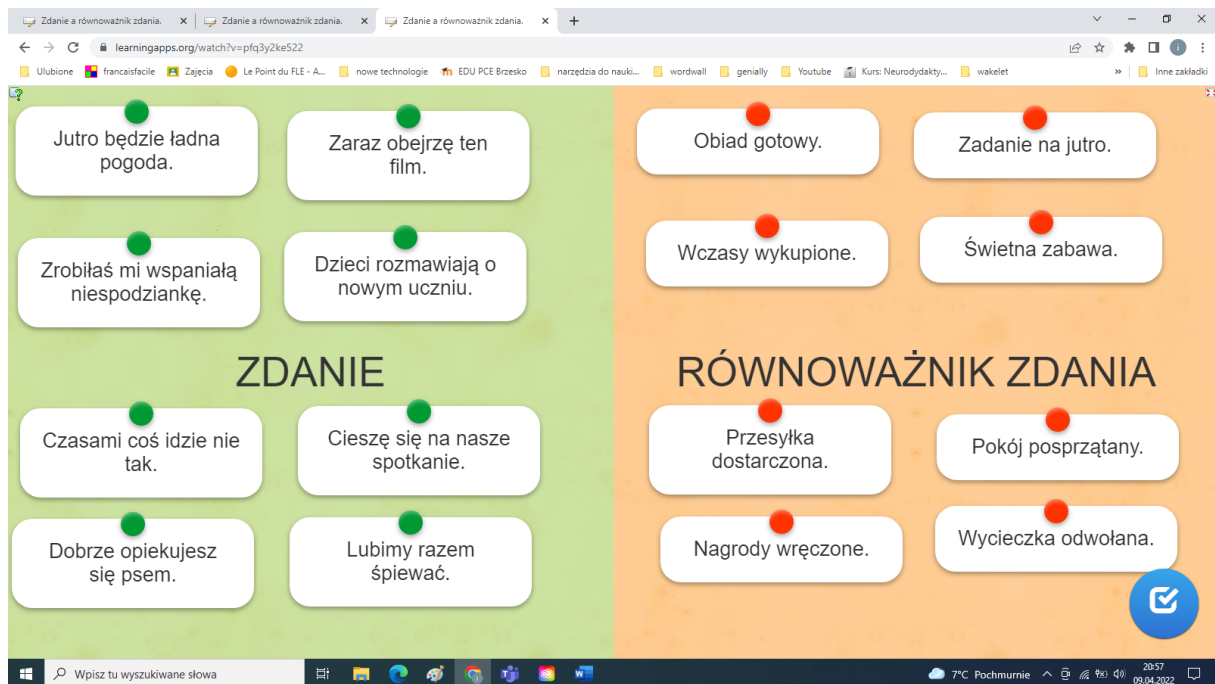
Załącznik nr 4. Zdania przekształcone w równoważniki zdań

1. Klasa czwarta na wycieczce.
2. Za oknem piękny widok.
3. Jutro konkurs piosenki poetyckiej.
4. Otwarcie nowego sklepu za tydzień.
5. Zosia chora w łóżku.

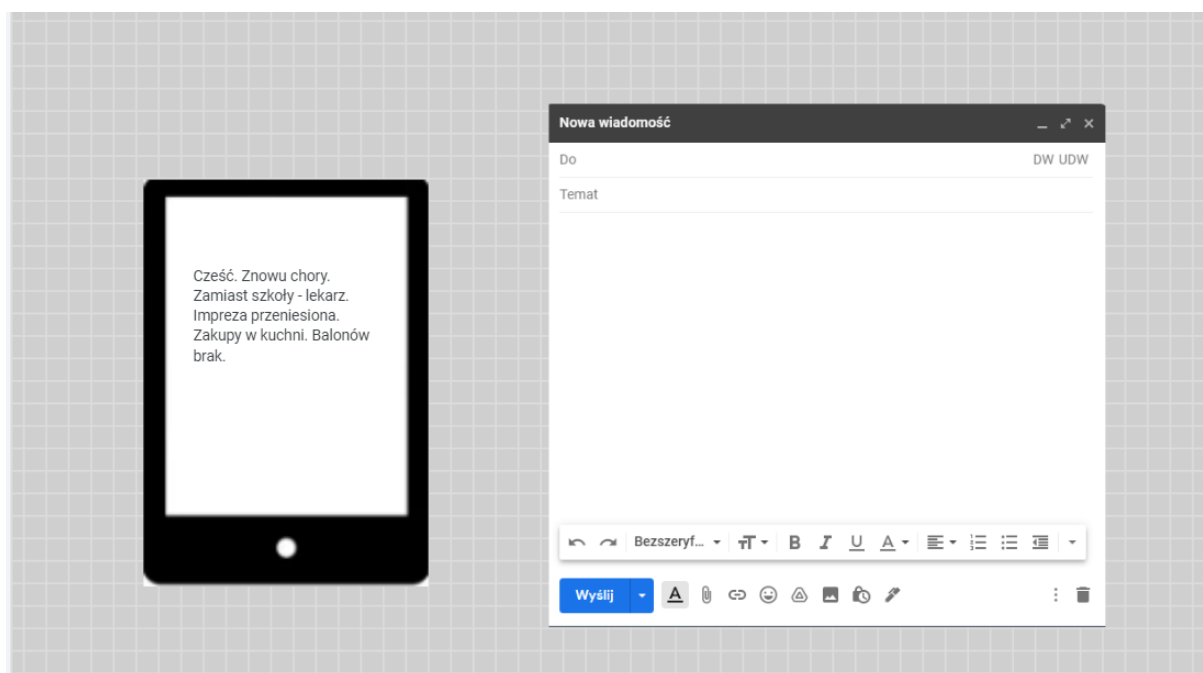
Załącznik nr 5. Widok przed rozpoczęciem ćwiczenia (oprac. własne)



Załącznik nr 6. Widok z rozwiązaniem



Załącznik nr 7. Widok przed rozpoczęciem ćwiczenia (legalne źródło grafiki)



Załącznik nr 8. Przykładowa odpowiedź

